

MATTI HOLOPAINEN

LUONNONVARAT – KANSAKUNTAMME YHTEINEN OMAISUUSKO?

SUOMALAINEN voimassa oleva lainsäädäntö mahdollistaa luonnonvarojen lahjoittamisen globaalın markkinatalouden raaka-aineeksi ja hyödyksi. Suomalaisille jää luu käteen. Tätäkö me suomalaiset veronmaksajat haluamme? Nyt on viimeiset hetket herätä valvomaan suomalaisten etuja globaalissa maailmassa, jossa viimekädessä taistellaan raaka-aineista. Nykyistä eduskuntaa tullaan myöhemmin arvioimaan, kiittämään tai syyttämään sen mukaan, ymmärtääkö se tässä asiassa ryhtyä määrätietoisin toimiin elintärkeiden kansakunnan etujen turvaamiseksi.

MAA

Kiinteistöjen suomalaisesta omistuksesta on käyty laajaa keskustelua sen jälkeen, kun venäläisten kiinnostus ranta-alueidemme hankintaan on lisääntynyt. Maanhankinnan rajoittaminen on ollut mahdollista myös EU:ssa. Kiinteistöjen ostamista on rajoitettu mm. Tanskassa, joka ei halunnut suuren naapurin, Saksan kansalaisten ostavan tanskalaisia rantoja. Islannissa on äskettäin päätetty olla myymättä laajoja alueita kiinalaisille sijoittajille, vuokrataan kyllä.

Hollannissa on normaali käytäntö, että kaupungit vuokraavat maata, eivät myy sitä asunto- ja liikerakentamishankkeissa. Yhdyskuntarakenteen alueelle tuottama hyöty jäävät veronmaksajien yhteiseksi hyväksi alueen ja sen maankäytön elinkaaren eri vaiheissa.

MAAPERÄ

Valtion omistajapolitiikan muutoksen myötä maassamme myytiin kaivosteollisuutta harjoittaneet ja kaivostekniikkaa kehittäneet val-

tionyritykset ulkomaiseen omistukseen. Ulkomaiset yritykset ovat ryhtyneet maaperän kaivannaisten hyödyntämiseen Suomessa. Suomalainen lainsäädäntö ei turvaa saatavan taloudellisen hyödyn ohjautumista suomalaisille veronmaksajille. Kaivosteollisuuden ympäristöhaitat ovat nousseet nyt keskusteluun, entäpä jälkien siivoaminen? Kenelle nämä kustannukset lopulta jäävät? Mikä on kaivosteollisuuden vaikutus muuhun elinkeinonharjoittamiseen? Miten käy järviemme? Entä kesämökit ja turismi? Norjassa pääosa öljyvarallisuuden tuottamasta hyödystä ohjautuu veronmaksajien yhteiseksi hyväksi.

VESIVARAT

Kunnalliset liikelaitokset ovat muuttuneet kunnat omistamiksi yrityksiksi. Kuka omistaa vesialan yritykset ja vesivarat tulevaisuudessa? Kuntatalouden kiristyessä ”pääomien vapauttamista ja omistajapolitiikan linjauksia” tullaan selvittämään monessa kunnassa yhtenä mahdollisuutena selvitä seuraavista vuosista palveluvastuiden paineissa vaihtoehtona veronkorotuksille. Kunnallisten energiayhtiöiden myynnit ovat osoittaneet, että uudet sijoittajaomistajat maksattavat kuntalaisillamme jo kertaalleen maksetut investoinnit uudestaan. Verkko on paikallinen monopoli, jolle ei ole vaihtoehtoa.

Meitä suomalaisia on useammankin kerran luonnehdittu sinisilmäisiksi, hyväntahtoisiksi ja vähän yksinkertaisiksi. Olemme ensisijaisesti huolistaan siitä, mitä muut ajattelevat. Tällaisiako me olemme ja haluamme olla jatkossakin? Eurooppalainen rahoituskriisi on osoittanut, että globaalissakin

taloudessa veronmaksaja aina lopulta vastaa riskeistä ja tappioista. Korvaamattomien luonnonvarojemme luovuttamista ulkomaiseen omistukseen ja niiden hallitsematonta hyödyntämistä ei voi mitenkään perustella meille eikä tuleville sukupolville.

Kirjoittaja on maankäytön asiantuntija Suomen Kuntaliitossa.
Sähköposti matti.holopainen@kuntaliitto.fi.